

Downloaded via the EU tax law app / web

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 9 oktober 2014 (*)

”Begäran om förhandsavgörande – Konkurrens – Statligt stöd – Artikel 107.1 FEUF – Begreppet statligt stöd – Fastighetsskatt – Undantag från skatteplikt”

I mål C-522/13,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF framställd av Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol (Spanien) genom beslut av den 12 april 2013, som inkom till domstolen den 1 oktober 2013, i målet

Ministerio de Defensa,

Navantia SA

mot

Concello de Ferrol,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna A. Arabadjiev (referent) och J.L. da Cruz Vilaça,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Concello de Ferrol, genom M. Villalba López, advokatbiträde, och D. Vidal Lorenzo, abogado,
- Spaniens regering, genom L. Banciella Rodríguez-Miñón, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom É. Gippini Fournier och B. Stromsky, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 107.1 FEUF.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Ministerio de Defensa (spanska försvarsministeriet) och Navantia SA (nedan kallat Navantia) och å andra sidan Concello de Ferrol (Ferrols kommun), angående undantag från skyldigheten att erlagga fastighetsskatt på mark som upplåtits till detta bolag.

Tillämpliga bestämmelser

3 I kungligt lagdekret nr 2/2004 om konsolidering av lagen om kommunernas ekonomiska förvaltning (Real Decreto Legislativo 2/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales) av den 5 mars 2004 (BOE nr 59 av den 9 mars 2004, s. 10284), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallat 2004 års lag), definieras fastighetsskatten som "en direkt faktisk skatt som beräknas på den fasta egendomens värde i enlighet med föreskrifterna i denna lag".

4 I artikel 61.1 i 2004 års lag föreskrivs följande:

"För fastigheter inom och utom stadsbebyggt område samt fastigheter med särskilda egenskaper inträder skattskyldighet vid innehav av någon av följande rättigheter:

- a) Administrativ koncession avseende fastigheten som sådan eller de offentliga tjänster som hänför sig till fastigheten.
- b) Hyresrätt.
- c) Nyttjanderätt.
- d) Äganderätt."

5 Artikel 62 i nämnda lag har rubriken "Undantag". I artikel 62.1 a föreskrivs följande:

"Följande fastighetsslag är undantagna från skatteplikt:

- a) Fastigheter som ägs av staten, av de autonoma regionerna eller av lokala enheter och som direkt används för allmän säkerhet, utbildning eller fångvård, samt statligt ägda fastigheter som används för det nationella försvaret."

6 Artikel 63.1 och 63.2 i 2004 års lag har följande lydelse:

"1. Skattskyldiga är fysiska och juridiska personer ... som innehar en fastighet med en sådan rätt som i varje enskilt fall innebär att skattskyldighet inträder.

...

2. Tillämpningen av bestämmelserna i ovanstående punkt påverkar inte den skattskyldiges rätt att övervältra den erlagda skatten i enlighet med allmän lag.

De myndigheter, enheter eller organ som avses i ovanstående punkt ska övervältra den del av den skatt som ska erläggas av personer som, utan att vara skattskyldiga, använder dem tillhörig egendom eller tillgångar mot ersättning. Dessa personer är skyldiga att erlægga den övervältrade skatten. Det övervältrade skatten fastställs härvid med hänsyn till den del av värdet enligt fastighetsregistret som motsvarar den nyttjade ytan och den byggnad som hänför sig direkt till respektive hyrestagare eller innehavare av koncessionen till nyttjanderätten.”

Bakgrunden till tvisten i det nationella målet och tolkningsfrågan

7 Navantia är ett av spanska staten helägt företag. Verksamheten består i att bygga och underhålla krigsfartyg för spanska statens och andra staters räkning, såväl medlemsstater i Europeiska unionen som utomstående stater. Verksamheten består även i att tillverka, reparera och underhålla olika produkter för den privata sektorn, främst inom skeppsindustrin och energisektorn.

8 Navantia driver ett skeppsvarv i Concello de Ferrol. Varvets yta uppgår till 932 348 m². Enligt ett avtal som ingicks den 6 september 2001 upplät spanska staten denna mark, som den är ägare till och som motsvarar varvsområdet, till Navantia genom en överlåtelse av nyttjanderätten mot vederlaget 1 euro per år (nedan kallat 2001 års avtal).

9 Fastighetsskatten för denna mark, som år 2010 uppgick till 590 308,77 euro, uppbars av Concello de Ferrol för beskattningsåren fram till år 2008.

10 I egenskap av ägare till denna mark, och med anledning av att enbart nyttjanderätten överlåtits till Navantia, var spanska staten skattskyldig till fastighetsskatten i enlighet med artikel 61.1 d i 2004 års lag. Enligt 2001 års avtal ska spanska staten övervältra denna skatt på Navantia, så att det i slutändan är detta företag som bär hela skatten.

11 För beskattningsåret 2008 och följande beskattningsår har spanska staten och Navantia med stöd av artikel 62.1 a i 2004 års lag ansökt om att Concello de Ferrol ska bevilja undantag från skyldigheten att erlægga fastighetsskatt avseende den mark på vilken skeppsvarvet är beläget. Denna ansökan har emellertid inte beviljats. Avslagsbeslutet överklagades till behöriga domstolar och det är denna tvist som ligger till grund för det nationella målet.

12 I dom av den 22 oktober 2012 upphävde Tribunal Superior de Justicia de Galicia (domstol i andra instans i Galicien) en tidigare dom av Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol av den 25 november 2011, genom vilken denna domstol hade ogillat överklagandet. Domstolen i andra instans fann att undantag från skatteplikt skulle beviljas och återförvisade målet till den hänskjutande domstolen.

13 Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol bedömde att beviljandet av det sökta undantaget från skatteplikt kan utgöra ett statligt stöd i strid med artikel 107.1 FEUF till förmån för Navantia, eftersom detta undantag beviljas ett företag som tillhör staten med hjälp av offentliga medel och är ägnat att snedvrیدا eller hotar att snedvrیدا konkurrensen.

14 Den hänskjutande domstolen anser nämligen att Navantia, såsom ensam förmånstagare för det sökta undantaget, skulle erhålla en selektiv fördel eftersom den skattebörda som normalt föreligger minskar – och som belastar privata konkurrenter inom varvsindustrin – samtidigt som det innebär en utebliven intäkt för Concello de Ferrol. Ett sådant stärkande av Navantias konkurrenssituation på de marknader som berörs av dess militära och civila verksamheter kan leda till ett potentiellt snedvridande av konkurrensen och att handeln mellan medlemsstaterna påverkas.

15 Mot denna bakgrund beslutade Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen:

”Är [Navantias] undantag från fastighetsskatt förenligt med artikel 107 [FEUF], och är det förenligt med samma bestämmelse att en medlemsstat [Konungariket Spanien] kan bevilja ett undantag från skatteplikt för mark ... som medlemsstaten äger och som upplåtits till ett privaträttsligt, helt offentligägt företag ..., vilket använder marken för att kunna leverera varor och tillhandahålla tjänster som kan omsättas i handeln mellan medlemsstaterna?”

Prövning av tolkningsfrågan

16 Den hänskjutande domstolen har ställt denna fråga för att få klarhet i huruvida artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att ett undantag från skyldighet att erlägga fastighetsskatt för mark som tillhör staten och som upplåtits till ett av staten helägt företag, vilket på denna mark tillverkar varor och tillhandahåller tjänster som kan omsättas i handeln mellan medlemsstaterna på konkurrenssatta marknader, utgör ett statligt stöd som är förbjudet enligt denna bestämmelse.

17 Det ska inledningsvis framhållas att domstolen inte har att pröva frågan huruvida en medlemsstats upplåtelse av mark till ett privat företag för en symbolisk hyra är förenlig med artikel 107 FEUF.

18 När det gäller den ställda frågan påpekar domstolen att det följer av artikel 107.1 FEUF, om inte annat föreskrivs i fördragen, att stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, är oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

19 Enligt domstolens fasta praxis måste samtliga villkor som föreskrivs i artikel 107.1 FEUF vara uppfyllda för att en åtgärd ska anses utgöra ”stöd” i den mening som avses i den bestämmelsen (dom kommissionen/Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

20 För att en statlig åtgärd ska kunna anses utgöra ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 måste det för det första vara fråga om en statlig åtgärd eller en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel. För det andra måste denna åtgärd kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna. För det tredje ska mottagaren av stödet gynnas selektivt av åtgärden. För det fjärde ska åtgärden snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen (dom kommissionen/Deutsche Post, EU:C:2010:481, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

21 Domstolen ska först pröva det tredje villkoret enligt vilket den aktuella åtgärden måste anses innebära en fördel för mottagaren. Det följer härvid också av domstolens fasta rättspraxis att åtgärder som, oavsett form, direkt eller indirekt kan gynna företag, liksom åtgärder som kan anses ge det mottagande företaget ekonomiska fördelar som det inte skulle ha erhållit enligt normala marknadsmässiga villkor, anses utgöra statligt stöd (dom kommissionen/Deutsche Post,

EU:C:2010:481, punkt 40 och där angiven rättspraxis).

22 Såsom statligt stöd betraktas således bland annat åtgärder i olika former som minskar de kostnader som normalt belastar företagens budget och som därigenom, utan att det är fråga om subventioner i strikt bemärkelse, har samma karaktär och får samma effekter som dessa (dom *Bouygues och Bouygues Télécom/kommissionen m.fl. och kommissionen/Frankrike m.fl.*, C?399/10 P och C?401/10 P, EU:C:2013:175, punkt 101).

23 Av detta följer att en åtgärd ska anses utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, när den innebär att myndigheterna ger vissa företag en förmånlig skattemässig behandling som, trots att den inte innebär en överföring av statliga medel, försätter dem som gynnas av åtgärden i en finansiell situation som är mer fördelaktig än den situation som övriga skattskyldiga befinner sig i. Fördelar som följer av en allmän åtgärd som är tillämplig utan åtskillnad på samtliga näringsidkare utgör däremot inte statligt stöd enligt artikel 107 FEUF (dom P, C?6/12, EU:C:2013:525, punkt 18 och där angiven rättspraxis).

24 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet vid domstolen att Navantia enligt 2001 års avtal var skyldigt att till spanska staten återbetala den fastighetsskatt som ska erläggas till Concello de Ferrol enligt artiklarna 60 och 61 i 2004 års lag för den mark som upplåtits till företaget och på vilken dess skeppsvarv var belägen. Det framgår vidare att det omtvistade undantaget från skatteplikt enligt artikel 62 i samma lag innebär att det inte skett någon betalning av denna skatt, vare sig från spanska staten till Concello de Ferrol eller, följaktligen, från Navantia till spanska staten.

25 Det är vidare utrett att alla företag som driver verksamhet på privat eller offentlig mark och som uppfyller ett av de villkor som uppställs i artikel 61.1 i 2004 års lag är skyldiga att erlägga fastighetsskatt enligt denna bestämmelse. Concello de Ferrol har i detta avseende gjort gällande att nästan alla företag uppfyller ett av dessa villkor och att enbart det särskilda upplägget i form av överlåtelsen av nyttjanderätten, som genomfördes genom 2001 års avtal, gjorde det möjligt för Navantia att inte kvalificeras som skattskyldigt.

26 Vidare framgår det av artikel 63.2 i nämnda lag, såsom Concello de Ferrol har preciserat, att det i speciella fall – såsom i det nationella målet i vilket nyttjandet av marken inte omfattas av en av de rättigheter som medför skattskyldighet till fastighetsskatt – föreligger en skyldighet enligt lag för spanska staten att övervältra denna skatt på användaren av marken, och att 2001 års avtal innebär ett fullgörande av denna lagstadgade skyldighet.

27 Mot denna bakgrund konstaterar domstolen att fastighetsskatten utgör en skatt som normalt ska erläggas av Navantia och att det undantag som företaget beviljats direkt leder till en lättnad, utan att någon annan åtgärd är nödvändig, av de utgifter som normalt belastar budgeten för ett företag som befinner sig i samma situation. Det framgår följaktligen att ett sådant undantag från skatteplikt ger Navantia en ekonomisk fördel.

28 Den spanska regeringen har framhållit att det följer av lydelsen i artikel 62.1 a i 2004 års lag att det undantag som föreskrivs i denna bestämmelse inte införts till förmån för företag såsom Navantia utan enbart till förmån för den spanska staten i egenskap av skattskyldig till fastighetsskatt och att de eftersträlvade syftena hänför sig till överväganden som rör det nationella försvaret. Domstolen erinrar om att de syften som ligger till grund för en stödåtgärd inte räcker för att en sådan åtgärd omedelbart ska undgå kvalifikationen ”stöd” i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, eftersom denna bestämmelse inte gör någon åtskillnad mellan statliga åtgärder med hänsyn till deras orsaker eller syften, utan definierar dessa med utgångspunkt i vilka verkningar de har (dom *Comitato "Venezia vuole vivere" m.fl./kommissionen*, C?71/09 P, C?73/09 P och C?76/09 P, EU:C:2011:368, punkt 94, och dom *kommissionen/EDF*, C?124/10 P, EU:C:2012:318,

punkt 77 och där angiven rättspraxis).

29 I förevarande fall framgår det av punkterna 24–26 i förevarande dom att det av artiklarna 62.1 a och 63.2 i 2004 års lag samt en tillämpning av 2001 års avtal följer att undantaget från fastighetsskatt medför en direkt lättnad, utan att någon annan åtgärd är nödvändigt, av de utgifter som skulle belasta Navantias budget i avsaknad av ett sådant undantag.

30 I den mån den spanska regeringen har gjort gällande att ett sådant undantag ska anses utgöra en kompensation som motsvarar ersättning för tjänster som företaget utför för att fullgöra sina skyldigheter att tillhandahålla tjänster av allmänt intresse, vilket innebär att denna åtgärd inte utgör någon fördel för detta företag, konstaterar domstolen att det av handlingarna i målet inte framgår att det skulle föreligga ett samband mellan detta undantag och eventuella allmännyttiga tjänster som tillhandahålls av Navantia.

31 Mot denna bakgrund finner domstolen att det begärda undantaget från fastighetsskatt utgör en ekonomisk fördel för Navantia.

32 Enligt artikel 107 FEUF är stöd som ”gynnar visst företag eller viss produktion”, det vill säga selektivt stöd, förbjudet (dom P, EU:C:2013:525, punkt 17).

33 En åtgärd ska anses utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, när den innebär att myndigheterna ger vissa företag en förmånlig skattemässig behandling som, trots att den inte innebär en överföring av statliga medel, försätter dem som gynnas av åtgärden i en finansiell situation som är mer fördelaktig än den situation som övriga skattskyldiga befinner sig i. Fördelar som följer av en allmän åtgärd som är tillämplig utan åtskillnad på samtliga näringsidkare utgör däremot inte statligt stöd enligt ovan nämnda bestämmelse (dom P, EU:C:2013:525, punkt 18).

34 I detta avseende följer det av fast rättspraxis att det enligt artikel 107.1 FEUF ska fastställas huruvida en nationell åtgärd, inom ramen för en viss rättsordning, kan gynna ”vissa företag eller viss produktion” i jämförelse med andra företag som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en jämförbar situation, med hänsyn till målsättningen med rättsordningen (dom Portugal/kommissionen, C?88/03, EU:C:2006:511, punkt 54 och där angiven rättspraxis).

35 För att en nationell skatteåtgärd ska kunna kvalificeras som ”selektiv” ska det slås fast och undersökas vilket allmänt skattesystem eller ”normalt” skattesystem som är tillämpligt i den berörda medlemsstaten. Det är i förhållande till det allmänna skattesystemet eller ”normala” skattesystemet som den eventuella selektiva karaktären av den fördel som beviljats genom den ifrågavarande skatteåtgärden därefter ska bedömas och fastställas genom att det visas att åtgärden avviker från det allmänna systemet i det att den medför skillnader i behandlingen av näringsidkare som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i jämförbara situationer med hänsyn till målsättningen med skattesystemet i medlemsstaten (dom Paint Graphos m.fl., C?78/08–C?80/08, EU:C:2011:550, punkt 49).

36 Det framgår av handlingarna i målet vid domstolen att innehav eller nyttjande av mark i princip medför skattskyldighet till fastighetsskatt enligt artiklarna 60–63 i 2004 års lag. Domstolen finner således att bestämmelserna angående denna skatt utgör det regelverk som ska användas som utgångspunkt vid bedömningen av huruvida det aktuella undantaget är selektivt.

37 Det har redan fastställts att med undantag från den huvudregel som angetts i ovanstående punkt och med tillämpning av det omtvistade undantaget samt i enlighet med 2001 års avtal, ska det inte betalas fastighetsskatt för nyttjandet av den mark på vilken Navantias skeppsvarv är belägen. Detta avtal innebär nämligen att enbart nyttjanderätten till marken överläts till detta

företag.

38 Domstolen ska således fastställa huruvida ett undantag från skatteplikt som det som är aktuellt i det nationella målet kan gynna Navantia i jämförelse med andra företag som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en jämförbar situation, med hänsyn till den målsättning som ska uppfyllas genom de spanska bestämmelserna om fastighetsskatt, det vill säga beskattningen av innehav eller nyttjande av mark.

39 Det framgår av handlingarna att undantaget för statliga fastigheter ”som används för det nationella försvaret” i enlighet med artikel 62.1 a i 2004 års lag kan tillämpas på all verksamhet som bedrivs av ett företag såsom Navantia utan att det är nödvändigt att avgöra om företagets verksamhet har militär eller civil karaktär. Det ankommer på den nationella domstolen att undersöka om så är fallet.

40 Domstolen finner att utöver företag som innehar eller nyttjar mark för ändamål som delvis avser det nationella försvaret, befinner sig även sådana företag som innehar eller nyttjar mark för uteslutande civila ändamål i en situation som i faktiskt och rättsligt hänseende är jämförbar med Navantias situation, med hänsyn till ändamålet att beskatta innehav och nyttjande av mark.

41 Det är således uppenbart att Navantia i förhållande till sistnämnda grupp av företag, såvitt avser dess civila verksamhet, erhåller en skattefördel som andra bolag som befinner sig i en jämförbar faktisk och juridisk situation inte kan komma i åtnjutande av. Domstolen finner således att den berörda skattefördelen a priori har en selektiv karaktär.

42 Enligt fast rättspraxis gäller även att begreppet statligt stöd inte avser sådana statliga åtgärder som innebär att företag behandlas olika, och som således a priori är selektiva, när denna skillnad följer av det aktuella skattesystemets beskaffenhet och struktur, i vilket åtgärderna ingår. Det ankommer på den berörda medlemsstaten att visa att så är fallet (dom Portugal/kommissionen, EU:C:2006:511, punkterna 52 och 80 samt där angiven rättspraxis).

43 En åtgärd som medför ett undantag från tillämpningen av det allmänna skattesystemet kan vara berättigad med hänsyn till skattesystemets beskaffenhet eller struktur om den berörda medlemsstaten kan visa att denna åtgärd är en direkt följd av de grundläggande eller styrande principerna för medlemsstatens skattesystem. Härvid måste det göras en åtskillnad mellan å ena sidan sådana mål som uppställts för en viss skatteordning och som ligger utanför denna och å andra sidan mekanismer som utgör en del av själva skattesystemet och som är nödvändiga för att kunna uppnå sådana mål (dom Portugal/kommissionen, EU:C:2006:511, punkt 81).

44 I förevarande fall framgår det inte av de handlingar som ingetts till domstolen att den spanska regeringen har åberopat något argument som syftar till att visa att det begärda undantaget från skatteplikt är en direkt följd av de grundläggande eller styrande principerna för medlemsstatens skattesystem eller att undantaget skulle vara nödvändigt för ett väl fungerande och effektivt skattesystem. Dessutom tycks, såsom Europeiska kommissionen har påpekat, ett undantag för statliga fastigheter som används för det nationella försvaret inte ha något direkt samband med de syften som eftersträvas med fastighetsskatten som sådan. Det ankommer emellertid på den nationella domstolen att undersöka huruvida det finns ett eventuellt berättigande mot bakgrund av samtliga relevanta omständigheter i det där anhängiggjorda målet.

45 Mot bakgrund av samtliga ovanstående omständigheter finner domstolen att det tredje villkoret, nämligen att det ska föreligga en ekonomisk fördel till förmån för den till vilken den begärda undantagsåtgärden riktar sig, kan vara uppfyllt i förevarande fall.

46 När det sedan gäller det första villkoret, nämligen att det ska vara fråga om en statlig åtgärd

eller en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel, erinrar domstolen om att endast fördelar som ges direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel eller utgör en extra kostnad för staten ska betraktas som stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF. Det framgår nämligen redan av ordalydelsen i denna bestämmelse samt förfaranderegler i artikel 108 FEUF att fördelar som ges med hjälp av annat än statliga medel inte omfattas av de ifrågavarande bestämmelsernas tillämpningsområde (dom Bouygues och Bouygues Télécom/kommissionen m.fl. och kommissionen/Frankrike m.fl., EU:C:2013:175, punkt 99 och där angiven rättspraxis).

47 Domstolen ska följaktligen fastställa huruvida det föreligger ett tillräckligt direkt samband mellan den fördel som beviljas stödmottagaren och en minskning av statens budget, eller en tillräckligt konkret ekonomisk risk för en belastning av denna budget (se, för ett liknande resonemang, dom Bouygues och Bouygues Télécom/kommissionen m.fl. och kommissionen/Frankrike m.fl., EU:C:2013:175, punkt 109).

48 Det är i detta avseende ostridigt att det begärda undantaget från skatteplikt har införts av spanska staten och att det således utgör en åtgärd som vidtagits av denna stat. Det är vidare utrett att lättnaden av den skattebörda som normalt skulle belasta Navantias budget till följd av detta undantag, leder till en minskning av Concello de Ferrols intäkter.

49 Mot denna bakgrund skulle villkoret avseende en statlig åtgärd med hjälp av statliga medel kunna anses vara uppfyllt, vilket det ankommer på den nationella domstolen att fastställa.

50 Detta konstaterande påverkas inte av den spanska regeringens argument som hänför sig till dom Streekgewest (C?174/02, EU:C:2005:10) och dom Distribution Casino France m.fl.(C?266/04–C?270/04, C?276/04 och C?321/04–C?325/04, EU:C:2005:657). Denna rättspraxis saknar nämligen relevans i det nationella målet, eftersom detta avser ett fall som skiljer sig från nämnda rättspraxis, där skatten ingår i en stödåtgärd och således i sig utgör ett stöd. I det nationella målet har det däremot inte gjorts gällande att fastighetsskatten som sådan utgör en stödåtgärd, utan endast att ett undantag från denna skatt i förevarande fall leder till ett stöd till förmån för Navantia.

51 När det gäller det andra och det fjärde villkoret angående påverkan på handeln mellan medlemsstaterna och på konkurrensen såvitt avser ett sådant undantag från skatteplikt som i det nationella målet, erinrar domstolen om att det, för att kvalificera en nationell åtgärd som statligt stöd, inte är nödvändigt att styrka att stödet faktiskt påverkar handeln mellan medlemsstaterna och att konkurrensen faktiskt snedvrids, utan endast att undersöka huruvida det kan påverka handeln och snedvrیدا konkurrensen (dom Libert m.fl., C?197/11 och C?203/11, EU:C:2013:288, punkt 76 och där angiven rättspraxis).

52 Om ett stöd som beviljats av en medlemsstat stärker ett företags ställning i förhållande till andra konkurrerande företags ställning i handeln inom unionen, ska stödet anses påverka handeln (dom Libert m.fl., EU:C:2013:288, punkt 77 och där angiven rättspraxis).

53 I förevarande fall är det ostridigt att varvssektorn utgör en konkurrensutsatt marknad på vilken handel mellan medlemsstaterna äger rum. Navantia konkurrerar således med andra företag på denna marknad. Enligt vad som framgår av innehållet i begäran om förhandsavgörande är detta för övrigt fallet inte enbart beträffande företagens civila verksamhet utan även vad gäller dess verksamhet inom försvarssektorn.

54 Mot denna bakgrund kan det sökta undantaget från skatteplikt påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrیدا konkurrensen. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att fastställa om så är fallet.

55 Av det ovanstående följer att de fyra villkor som anges i punkt 20 i förevarande dom kan vara uppfyllda i förevarande fall. Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att med beaktande av samtliga relevanta omständigheter i det nationella målet, vilka ska bedömas mot bakgrund av de uppgifter om tolkningen som EU-domstolen tillhandahållit, avgöra huruvida nämnda undantag från skatteplikt kan anses utgöra ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF.

56 Med hänsyn till ovanstående överväganden ska den ställda frågan besvaras på följande sätt. Artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att ett undantag från fastighetsskatt för mark som tillhör staten och som upplåtits till ett av staten helägt företag, vilket på denna mark tillverkar varor och tillhandahåller tjänster som kan omsättas i handeln mellan medlemsstaterna på konkurrensutsatta marknader, kan utgöra ett statligt stöd som är förbjudet enligt denna bestämmelse. Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att med beaktande av samtliga relevanta omständigheter i det nationella målet, vilka ska bedömas mot bakgrund av de uppgifter om tolkningen som EU-domstolen tillhandahållit, avgöra huruvida ett sådant undantag kan anses utgöra ett statligt stöd i den mening som avses i nämnda bestämmelse.

Rättegångskostnader

57 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

Artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att ett undantag från fastighetsskatt för mark som tillhör staten och som upplåtits till ett av staten helägt företag, vilket på denna mark tillverkar varor och tillhandahåller tjänster som kan omsättas i handeln mellan medlemsstaterna på konkurrensutsatta marknader, kan utgöra ett statligt stöd som är förbjudet enligt denna bestämmelse. Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att med beaktande av samtliga relevanta omständigheter i det nationella målet, vilka ska bedömas mot bakgrund av de uppgifter om tolkningen som Europeiska unionens domstol tillhandahållit, avgöra huruvida ett sådant undantag kan anses utgöra ett statligt stöd i den mening som avses i nämnda bestämmelse.

Underskrifter

* Rättegångsspråk: spanska.